

MANUÁL JEDNÁNÍ S KATALOGOVÝMI SPOLEČNOSTMI

Škára & Partners, advokátní kancelář ve spolupráci s Podnikatelskými odbory

2021

Upozornění: Manuál jednání s katalogovými společnostmi má pouze informativní charakter.
Nezahrnuje úplný výčet potenciálních hrozeb a nezaručuje tak kompletní ochranu.

I. Důvod vzniku manuálu

V posledních letech některé subjekty zneužívají nepřehledné situace při zahájení podnikání či v souvislosti s onemocněním COVID-19, když zasílají zavádějící nabídky na poskytování služeb.

Po zahájení podnikání se všemi potřebnými náležitostmi obdrží podnikatel dopis na hlavičkovém papíře včetně oficiálního červeného razítka od společnosti tvářící se jako orgán státní správy – s potvrzením o zápisu do komory živnostníků či jiné podobné organizace, případně s potvrzením o poskytnutí obdobné služby. Součástí tohoto dopisu bývá výzva k zaplacení určité částky za provedení služby (například výše uvedeného zápisu) s přesným datem splatnosti a souvisejícími platebními údaji.

Nově začínajícím podnikatelům se dopis jeví jako závazná výzva od státního orgánu a v domněnku, že plní státem danou povinnost, požadovanou částku zaplatí.

Ve většině případů se však o státní instituci nejedná a zasláný dopis je pouze podvodný způsob, jak vylákat z méně zkušených podnikatelů finanční prostředky. Zaplacením částky totiž podnikatel akceptuje nabídku dané společnosti na poskytnutí dané služby a zavazuje se tak k budoucímu plnění. Po určité době navíc podvodná společnost zasílá vystavené faktury za poskytnuté služby, a tedy vedení podnikatele v určité evidenci.

Některé společnosti tohoto typu zasílají dopisy již s přiloženou složenkou k zaplacení či zasílají ihned fakturu za poskytnuté služby, které však podnikatel nikdy neobdržel, s výzvou k zaplacení a hrozbou vymáhání pohledávky soudní cestou. Obdobné agresivní praktiky cílí na nepozornost, strach a tlak na včasnou úhradu.

Jak se vyvarovat podobným situacím a co dělat, pokud jste již peníze podvodníkům zaslali, se dozvíte v následujícím manuálu.

II. Prevence proti podvodnému jednání

V případě, že jste nově začínajícím podnikatelem a obdrželi jste podezřelý dopis obdobný výše uvedenému, nejdříve proveďte následující:

- Zkontrolujte záhlaví a zápatí doručeného dopisu. V těchto částech je často uveden název, IČO, sídlo, popřípadě i webové stránky a kontakt společnosti. Uvedené informace si zadejte do internetového vyhledávače a pokuste se zjistit, zda opravdu jde o státní instituci, či jde o běžnou právnickou osobu bez návaznosti na stát.
- Pro ověření, zda jde o státní instituci, zkontrolujte, jak a kam byl dopis doručen. Pro státní orgány je typické, že komunikace s nimi probíhá nejčastěji přes datovou schránku. Státní orgány dále zasílají písemnosti na adresu uvedenou ve veřejném či živnostenském rejstříku, a tedy na adresu sídla. Pokud byl dopis doručen na soukromou adresu, dbejte zvýšené opatrnosti.
- Zkontrolujte, zda je zápis do komory, popřípadě jiné instituce uvedené v dopise, ze zákona povinný. V případě podvodných nabídek se jedná o zápis do soukromého

rejstříku založený na dobrovolné bázi a nutná je pouze akceptace subjektu s nabídkou v podobě zaplacení částky ve výzvě.

- Pokud si nejste jisti věrohodností sdělovaných informací, nebojte se zavolat na živnostenský či jiný státní úřad a ověřit si informaci osobně.
- Pořádně si dopis přečtěte. Aby text v dopise splnil náležitosti nabídky, musí obsahovat tomu odpovídající ujednání. Časté je také výslovné ustanovení, dle kterého platbou uvedené částky dáváte souhlas s poskytnutím služby, či odkaz na obchodní podmínky, které lze ve spěchu přehlédnout. Všechna tato ustanovení dávají nápovědu, že se nejedná o státní orgán, ale o jiný podnikatelský subjekt.
- V případě zaslání faktury si před platbou zkontrolujte, zda společnost znáte a opravdu jste s ní v právním vztahu. Tedy zda jste si službu objednali, opravdu ji využíváte a nadále ji využívat chcete.

Než zkontrolujete výše uvedené informace, **nic neplatíte**, i kdyby byl poslední den splatnosti. Jak již bylo výše uvedeno, platbou dáváte souhlas s poskytnutím služby. Nenechte se zastrašit ani sdělením o nabíhající smluvní pokutě či hrozbou vedení exekuce.

III. Jak postupovat, pokud už byla platba provedena

Ani v případě, že již byla platba na výzvu v zasláném dopise provedena, není věc zcela ztracená. Důležité je učinit vhodné kroky, a to co nejdříve. Pro danou situaci je důležité toto:

- Na webových stránkách si vyhledejte a přečtěte obchodní podmínky. Obchodní podmínky zpravidla nebudou součástí zasláného dopisu a najdete v něm pouze odkaz na ně. Zjištění přesného obsahu obchodních podmínek je důležité zejména k upřesnění podmínek případného odstoupení od smlouvy.
- Namítněte zdánlivost či neplatnost právního jednání. Zašlete na adresu sídla společnosti uvedenou v obdrženém dopisu přípis s informací, že smlouva nevznikla, respektive je neplatná, jelikož právní jednání postrádá základní znaky vůle jednající osoby dle § 551 občanského zákoníku (OZ). Projevená vůle musí být skutečná, svobodná, vážná a prostá omylů. Právní jednání, tedy uzavřená smlouva, je dále neplatné, jednala-li dle § 586 a násl. OZ osoba v omylu o rozhodující okolnosti a byla-li v omyl uvedena druhou stranou. Pozor, v případě omylu se jedná o neplatnost relativní. To znamená, že je nutné neplatnost právního jednání vůči druhé straně namítnout.
- Žádejte vrácení peněz. V případě neplatnosti smlouvy se v daném případě jedná o bezdůvodné obohacení dle § 2991 a násl. OZ, tedy plnění bez právního důvodu. V takovém případě máte nárok na vrácení plnění.
- Odstupte od smlouvy. Z opatrnosti je vhodné ve výše uvedeném přípisu společně s námitkou neplatnosti také odstoupit od smlouvy či smlouvu výslovně vypovědět. Ohledně korektního postupu v daném případě je třeba vyhodnotit příslušná ustanovení obchodních podmínek. Je důležité dát druhé straně vědět, že smlouvou nechcete být nadále vázáni a netrváte na prodloužení závazku. Odstoupení od smlouvy ze zákonných důvodů pro doplnění dále upravuje ustanovení § 2001 a násl. OZ.
- Pro řešení případných sporů veškerou komunikaci provádějte písemně (nejlépe doporučenou poštou nebo datovou schránkou). Nedoporučujeme realizovat odstoupení/prohlášení neplatnosti smlouvy telefonicky nebo jinak bez přiměřeného

důkazu. V případě, že by jinak než telefonicky společnost nešla kontaktovat, snažte se hovory zaznamenávat; informaci o nahrávání společnosti sdělte. Během hovoru se zeptejte, s kým konkrétně mluvíte, kolikátého je apod.

- Žádejte potvrzení o zániku závazku. Potvrzením o zániku závazku dostanete jistotu, že smlouvou již dále nejste vázáni.

V každém případě se snažte se společností komunikovat a mimosoudně dohodnout. Pokud by spor došel do stádia soudního řízení (ať už z Vaší strany, nebo ze strany podvodně jednajících společností), poraďte se se svým právním zástupcem na příslušných krocích.

IV. Podvodné telefonáty

V praxi se nově začínající podnikatelé mohou setkat také s nabídkami od podvodných společností prostřednictvím telefonického hovoru. Situace je o to palčivější, že si subjekt během hovoru nemůže situaci řádně promyslet, znovu si projít sdělení a mnohdy si tak neuvědomí, s čím konkrétně dává souhlas, nebo že ho validně dal.

Během telefonického hovoru dbejte následujících věcí:

- Na telefonáty nemusíte odpovídat a nemusíte je zvedat. Pokud již telefonát zvednete a nemáte o službu zájem, můžete to rovnou sdělit druhé straně. Pokud nemáte dostatek času, můžete vždy požádat, aby Vám bylo telefonováno později, ve Vámi vybraném termínu.
- Pokud se rozhodnete nabídku vyslechnout, platí, že je na Vás, kdy se rozhodnete telefonát ukončit; k poslechu a komunikaci Vás nemůže nikdo nutit.
- Pozorně poslouchajte sdělované informace. Již na základě prvního poslechu lze odhalit nesrovnalosti ve sděleních společnosti či náznaky nabídky nevyžádané služby. V případě, že si nejste jisti, se nebojte požádat, aby Vám byly informace zopakovány.
- Neříkejte výslovně „ANO“. Společnosti se rády ptají i na základní informace, například zda Vám mohou nabídnout jistou službu, zda využíváte určitou službu, jestli byste službu chtěli zkusit, zda vás nabídka zaujala apod. Otázky se mohou zdát zcela neškodné, avšak ve svém výsledku může nesprávně zvolené ANO znamenat budoucí závazek. Odpovídejte diplomatickým „rozumím, mluvte“, „službu využívám občas/vůbec/často“, „musím si to rozmyslet“, „zní to velmi zajímavě“. V takovém případě se nemůže stát, že by byl později hovor sestříhán a použit v upravené formě proti Vám.
- Pokud jste v časové tísně a není možné dodržet výše uvedené, zdvořile požádejte o pozdější zavolání v určitý čas a hovor ukončete. Ve chvíli klidu si na hovor udělejte čas, popřípadě si hovor po sdělení protistraně sami nahrávejte (obecně doporučujeme úmysl o nahrávání hovoru druhé straně sdělit).
- V případě, že o nabídku nemáte zájem a její předložení touto formou Vás obtěžuje, dejte to během hovoru najevo. Zdvořile sdělte, že o službu nemáte zájem a nechcete stávající stav měnit, případně že z opatrnosti nedáváte souhlas s poskytnutím služby. Můžete se pokusit požádat i o vyřazení z evidence kontaktů, jelikož si nepřejete dále přijímat obdobné telefonáty.

V. Mohlo by Vás zajímat

V tomto oddíle se pokusíme odpovědět na několik nejčastějších otázek:

- Podle jakých ustanovení zákona se daná situace řídí?

Pro určení právní úpravy je zásadní rozlišení reklamy od nabídky. Nabídka na rozdíl od reklamy propaguje určitou službu natolik konkrétně, aby mohla být bez dalšího přijata, musí zde být dostatečně určité stanoveno, co společnost nabízí a za jakou cenu. Z těchto důvodů se výše popsaná situace řídí § 1731 a násl. zákona č. 89/2012 Sb. (OZ). Dále se situace řídí částí OZ o zneužití a omezení soutěže, konkrétně úpravou o ochraně proti nekalé soutěži dle § 2988 a násl. OZ. V případě, že se jedná o službu poskytovanou elektronickými prostředky či telefonicky, dopadají na daný případ také ustanovení zákona č. 480/2004 Sb., zákon o některých službách informační společnosti.

- Proč již situaci s podvodnými společnostmi neřeší ČOI nebo ÚOHS?

Výše zmíněné orgány bohužel nejsou v dané situaci nic platné. Česká obchodní inspekce se zabývá vztahy B2C (business to consumer, tedy podnikatel a spotřebitel) nikoli B2B (business to business, tedy podnikatel s podnikatelem). Tím, že podvodně jednající společnosti cílí na podnikatele, je působnost České obchodní inspekce vyloučena. V případě Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je dle § 1 odst. 7 zákona č. 143/2001 Sb., zákon o ochraně hospodářské soutěže, vyloučeno řešení nekalé soutěže a ta se řídí dle § 2988 a násl. OZ (viz výše).

- Kde podvodné společnosti získávají kontakty a informace o začínajících podnikatelích?

Skutečnost je taková, že spoustu údajů o začínajících podnikatelích lze získat zcela zdarma z veřejně dostupných zdrojů, neboť tyto jsou povinně zapisovány do veřejného rejstříku, popřípadě živnostenského rejstříku na webových stránkách mfcz.cz (v záložce ARES) či na portálu justice.cz. V současné době dále existuje, ať už legální či nelegální, trh s databázemi kontaktů.

- Dostanu své peníze zpět?

To záleží na konkrétní situaci a odpověď nelze zcela generalizovat. Obecně vzniká v případě neplatnosti smlouvy nárok na vrácení bezdůvodného obohacení. V případě prokázání platnosti smlouvy po odstoupení od smlouvy zpravidla nárok na vrácení plnění za již „poskytnuté služby“ (například v podobě zápisu do soukromé evidence) není. Je však jasné, že otázka ohledně toho, zda smlouva vznikla či nevznikla, bude mezi stranami sporná. Faktem také zůstává, že se podvodné společnosti zaslanych finančních prostředků jen tak samy nevzdají. Následuje tedy vyjednávání s danou společností o dalších krocích, popřípadě i o vrácení plnění. Nedojde-li k vrácení peněz, je poté nutné obrátit se se svým nárokem na soud a domáhat se vrácení finančních prostředků prostřednictvím žaloby.

VI. Seznam společností zasílajících nabídky na poskytnutí popisované služby

Upozorňujeme, že níže uvedený seznam obsahuje pouze některé společnosti, které nabízejí nebo v minulosti nabízely úplatné zařazení do soukromých seznamů jejich klientů, přičemž jejich nabídky k zařazení do takového seznamu mohou často připomínat úřední podání od státní správy. Veřejně známými společnostmi zasílajícími zavádějící nabídky služeb jsou:

- ČKFaŽ s.r.o., IČO 106 87 874 - Česká komora firem a živnostníků, ceskakomora.cz
- INFORMATIK Česká republika spol. s r.o. v likvidaci, IČO 607 39 754 – Rejstřík obchodu a živností
- R.O.A.Z. DATA, s.r.o., IČO 292 14 360 – Český firemní rejstřík, původní portál www.roaz.cz
- OFFICE POINT s.r.o., IČO 282 58 517 – Živnostenská komora Česká republika, původní portál www.zkcr.cz
- Data Information Service ČR s.r.o., IČO 092 80 529, rejstrik.ceskyinfoservice.cz
- VENGERBERG, s.r.o., IČO 095 56 915 – původní portál zp-cr.cz
- registr subjektů s.r.o., IČO 078 80 472
- Seznam firem Czech s.r.o., IČO 035 52 662
- Český telefonní seznam, s.r.o., IČ 28291310, nebo také Telefonní seznam České republiky a Slovenska, s.r.o., IČ 04136268
- Office servisní a distribuční s.r.o. v likvidaci, IČO 292 74 885
- RES online s.r.o., IČO 292 96 919 – původní portál resonline.cz